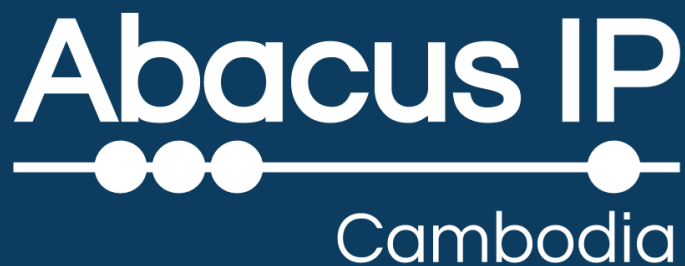

ច្បាប់ ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម នៅកម្ពុជា

កក្កដា ២០១៥

info@abacus-ip.com
+៨៥៥ (០) ១២ ២១៥ ១២៩
www.abacus-ip.com

៨៣៦ ផ្លូវលំ ចំការខ្នើក
សង្កាត់កាកាប ខ័ណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ច្បាប់ស្តីពី ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងគំនូរឧស្សាហកម្ម ត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៣ ដែលជាផ្នែកមួយរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការចូលជាសមាជិកនៃអង្គការ ពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដែលបានផ្តល់សិទ្ធិផ្តាច់មុខជូនដល់តក្កករក្នុងការបញ្ចេញអោយដឹងដល់សាធារណៈជន នូវតក្កកម្មថ្មី។ ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ចុះបញ្ជីដោយនាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្ម នៃក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម។ ក្នុងខណៈពេលដែលសំណុំលិខិតដាក់ពាក្យសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម បានដាក់អស់ជាងមួយ ទសវត្សរ៍ ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដំបូងក៏ត្រូវបានចុះបញ្ជី តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការពិភពលោកសិទ្ធិ បញ្ញានៃប្រទេសសិង្ហបុរី។ បើទោះបីជា ប្រទេសកម្ពុជាមិនមែនជាសមាជិកនៃសន្ធិសញ្ញានៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម (Patent Cooperation Treaty) ក៏ដោយ ក៏ច្បាប់ស្តីពីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មអនុញ្ញាត អោយមានការទទួលចុះបញ្ជីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបរទេសនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងទទួលស្គាល់កាលបរិច្ឆេទ អាទិភាពផងដែរ។ ច្បាប់នេះត្រូវបានបំពេញបន្ថែមដោយប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និង វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦។

តក្កកម្មដែលអាចផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន

តក្កកម្មក្នុងន័យច្បាប់ គឺជា "គំនិតរបស់តក្កករដែលអាចយកទៅអនុវត្តបាននៅក្នុងដំណោះស្រាយបញ្ហា ជាក់លាក់ណាមួយក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា" ដែលអាចជាផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម ឬអាចទាក់ទងទៅនឹង ផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម។¹ តក្កកម្មណាមួយក៏អាចជាកម្មវត្ថុនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែរ លើកលែង តែតក្កកម្មដូចខាងក្រោម៖²

- ការរកឃើញទ្រឹស្តីវិទ្យាសាស្ត្រ និងវិធីសាស្ត្រគណិតវិទ្យា
- គម្រោងការ ក្បួន ឬវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើជំនួញ សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពហ្វឹកហ្វឺនខាងប្រាជ្ញា

¹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា៣
² ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា៤

សុទ្ធសាធ ឬ សម្រាប់លេងល្បែងកំសាន្ត

- វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ព្យាបាលរាងកាយមនុស្សឬសត្វ ដោយការវះកាត់ ឬដោយការព្យាបាល ក៏ដូចជាវិធីសាស្ត្រវិនិច្ឆ័យរោគ ដែលបានអនុវត្តលើរាងកាយមនុស្ស ឬសត្វ។ បទប្បញ្ញត្តិនេះមិនយកមកអនុវត្តចំពោះផលិតផលទាំងឡាយដែលយកមកប្រើក្នុងវិធីសាស្ត្រខាងលើនេះទេ
- ផលិតផលឱសថ
- រុក្ខជាតិ ឬសត្វដែលមិនមែនជាមីក្រូសរីរាង្គ និងដំណើរការកើត តាមលក្ខណៈជីវសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ផលិតកម្មរុក្ខជាតិ ឬសត្វ
- ប្រភេទផ្សេងៗនៃពូជរុក្ខជាតិណាមួយ។³

កុំព្យូទ័រសូហ្វវែរក៏ត្រូវអាចផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបានដែរ ប្រសិនបើ៖⁴

- តក្កកម្មជាដំណើរការផលិតកម្ម ដែលជាផ្នែកទាំងមូល ឬផ្នែកខ្លះ មានជំហានជាច្រើនដែលត្រូវអនុវត្តដោយកុំព្យូទ័រ និងត្រូវបញ្ជាដោយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ និង
- តក្កកម្មផលិតផល ដែលមានធាតុនៃតក្កកម្ម ដែលអនុវត្តដោយកុំព្យូទ័រមានជាពិសេស៖
  - កូដកម្មវិធីកុំព្យូទ័រដែលម៉ាស៊ីនអាចអានបាន ដែលអាចស្តុកទុកនៅក្នុងឧបករណ៍មានរូបរាងជាក់ស្តែង ដូចជាហ្វ្លីប៊ីស កុំព្យូទ័រហាដដ្រាយ ឬកុំព្យូទ័រម៉េមរី និង
  - កុំព្យូទ័រសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ ដែលភាពថ្មីរបស់វាលើស្មារតីមុនលេចចេញជាបឋមដោយការផ្តុំបញ្ចូលវាជាមួយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រជាក់លាក់មួយ។

ភាពថ្មី

តម្រូវការដំបូងសំរាប់តក្កកម្ម ដែលអាចទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន គឺតក្កកម្មថ្មី មានន័យថា តក្កកម្មនោះពុំទាន់មានអ្នកណាបានរកឃើញពីមុន។⁵

ការរកឃើញពីមុន គឺតក្កកម្មដែលសាធារណជននៅកន្លែងណាមួយនៅលើពិភពលោកបានដឹង មុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឬកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ ដោយប្រើរូបភាពជាក់ស្តែង ឬដោយផ្ទាល់មាត់ តាមរយៈការប្រើប្រាស់តក្កកម្មនោះ ឬតាមរយៈមធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗទៀត។ មិនត្រូវចាត់ទុកថាជាការដឹងដល់សាធារណជនក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖⁶

³ ពូជរុក្ខជាតិត្រូវបានការពារក្រោមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងពូជដំណាំ និងសិទ្ធិអ្នកបង្កាត់ពូជដំណាំ (ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៥)

⁴ ប្រកាស មាត្រា៤៤

⁵ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៦

⁶ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៦

- ការដឹងដល់សាធារណជននូវតក្កកម្ម ដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលដប់ពីរ (១២) ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឬកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ។
- ការធ្វើអោយលេចខ្លួនខ្លាយព័ត៌មានស្តីអំពីតក្កកម្ម តាមរយៈអ្នកដាក់ពាក្យសុំ តាមរយៈអ្នកស្នងរបស់បុព្វជន ឬតាមរយៈការរំលោភរបស់ភាគីទីបីទៅលើអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬអ្នកស្នងរបស់បុព្វជន ដែលបណ្តាលអោយលេចខ្លួនខ្លាយព័ត៌មាននេះ។

ជំហានរកឃើញថ្មី

ទីពីរ តក្កកម្មត្រូវមាន "ជំហានរកឃើញថ្មី"⁷ តក្កកម្មត្រូវចាត់ទុកថាមានជំហានរកឃើញថ្មី ប្រសិនបើតក្កកម្មនោះ មិនអាចអោយបុគ្គលណាដែលមានកម្រិតធម្មតាក្នុងជំនាញយល់ដឹងបាន។

ភាពអនុវត្តបានក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម

ទីបី តក្កកម្មត្រូវតែអាចអនុវត្តបានក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម មានន័យថា តក្កកម្មនោះអាចត្រូវផលិត ឬត្រូវប្រើប្រាស់ នៅក្នុងប្រភេទណាមួយនៃឧស្សាហកម្មបាន។⁸ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើការធ្វើអាជីវកម្មពាណិជ្ជកម្មតក្កកម្មនោះ ផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសីលធម៌ ប៉ះពាល់ដល់ជីវិតមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិ ឬសុខភាព ធ្វើអោយខូចបរិស្ថានធូន់ធូរ ឬត្រូវបានច្បាប់ហាមឃាត់មិនត្រូវផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មឡើយ។⁹

សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងការដាក់ល្បែងតក្កករ

សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ជាកម្មសិទ្ធិរបស់តក្កករម្នាក់ ឬច្រើននាក់។¹⁰ នៅពេលដែលមានបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់ បានរកឃើញដោយឡែកៗពីគ្នានូវតក្កកម្មមួយដូចគ្នា បុគ្គលណាដែលបានដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំដែលមានកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីមុនគេបង្អស់ ឬមានកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពមុនគេបង្អស់ ហើយបានប្រកាសសុពលភាពនៃកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនោះ ត្រូវទទួលសិទ្ធិជាម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ។¹¹ ចំពោះការងារដែលស្ថិតនៅក្រោមកិច្ចសន្យាការងារ សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ត្រូវតែជា

⁷ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៧
⁸ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៨
⁹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៩
¹⁰ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១០ និង ១១
¹¹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១២

កម្មសិទ្ធិរបស់និយោជក លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងដោយឡែក។¹² ឈ្មោះរបស់តក្កករត្រូវតែកត់ត្រាក្នុងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ លើកលែងតែតក្កករចង់ដាក់ជាអនាមិក។¹³

សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អាចដាក់នៅនាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្ម នៃក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម។ សំណុំលិខិតនោះត្រូវមាន សេចក្តីអធិប្បាយអំពីតក្កកម្ម សេចក្តីអះអាងមួយ ឬច្រើនគំនូសបង្ហាញក្នុងករណីចាំបាច់ដើម្បីអោយយល់អំពីតក្កកម្មនោះ ខ្លឹមសារសង្ខេប និងកម្រៃសេវាសាធារណៈ។¹⁴ សេចក្តីអធិប្បាយត្រូវលើកបង្ហាញអំពីតក្កកម្មក្នុងលក្ខណៈច្បាស់លាស់ និងពេញលេញ ដើម្បីអោយបុគ្គលដែលមានកម្រិតជំនាញធម្មតាក្នុងជំនាញអាចអនុវត្តបាននូវតក្កកម្មនោះ។¹⁵ សំណុំលិខិតស្នើសុំអាចដកវិញបាន អាចបំបែក ឬក៏អាចកែតម្រូវ រហូតដល់សំណុំលិខិតស្នើសុំនោះត្រឹមត្រូវ និងអាចផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន។¹⁶

សំណុំលិខិតស្នើសុំអាចប្រកាសអំពីអាទិភាព ដោយផ្អែកលើសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅក្នុងប្រទេសមួយ ឬនៅក្នុងតំបន់មួយ ឬនៅអន្តរជាតិ ដោយយោងតាមអនុសញ្ញាទីក្រុងប៉ារីស។ ក្នុងករណីនេះ នាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្មនិងស្នើសុំឯកសារចម្លងនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលបានដាក់មុនគេ ដោយបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ក៏ដូចជារបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ ឬលទ្ធផលនៃការពិនិត្យ ឬសកម្មភាពរបស់ការិយាល័យបរទេសនោះ។

សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ដែលទាក់ទងនឹងការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មអាចធ្វើការប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចបាន ក្នុងរយៈពេលបី (៣)ខែ ចាប់ពីថ្ងៃចេញសេចក្តីសម្រេច។

ចាប់តាំងពីខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន តាមរយៈអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៃប្រទេសសិង្ហបុរី (IPOS)។ អង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៃប្រទេសសិង្ហបុរី និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម នៃប្រទេសកម្ពុជាបានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា អនុញ្ញាតអោយមានការដាក់ពាក្យស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈអាជ្ញាធរសិង្ហបុរី ឬក៏ដាក់ពាក្យស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មក្នុងប្រទេសសិង្ហបុរី តាមរយៈអាជ្ញាធរកម្ពុជា។ អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាមានសុពលភាពសំរាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ និងអាចត្រូវបន្តជាថ្មីបានដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាពីភាគីទាំងពីរ។

¹² ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៤
¹³ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៥
¹⁴ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៦
¹⁵ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៨
¹⁶ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ២២ និង ២៤

របៀបវារៈនៃការការពារ និងការបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានសុពលភាពរយៈពេលម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី និង ត្រូវបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីរក្សាសុពលភាពនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដូចមានខាងក្រោម:¹⁷

ឆ្នាំ	កម្រៃសេវា (ដុល្លារអាមេរិក)	ឆ្នាំ	កម្រៃសេវា (ដុល្លារអាមេរិក)
ឆ្នាំទី ១	-	ឆ្នាំទី ១១	៣៥០
ឆ្នាំទី ២	២០	ឆ្នាំទី ១២	៤០០
ឆ្នាំទី ៣	២០	ឆ្នាំទី ១៣	៤៥០
ឆ្នាំទី ៤	៤០	ឆ្នាំទី ១៤	៥០០
ឆ្នាំទី ៥	១០០	ឆ្នាំទី ១៥	៥៥០
ឆ្នាំទី ៦	១៤០	ឆ្នាំទី ១៦	៦១០
ឆ្នាំទី ៧	១៨០	ឆ្នាំទី ១៧	៦៧០
ឆ្នាំទី ៨	២២០	ឆ្នាំទី ១៨	៧៤០
ឆ្នាំទី ៩	២៦០	ឆ្នាំទី ១៩	៨១០
ឆ្នាំទី ១០	៣០០	ឆ្នាំទី ២០	៨៩០

ការរួមបញ្ចូលតែមួយនៃតក្កកម្ម ការកែតម្រូវ និង ការបំបែកសំណុំលិខិត

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ត្រូវតែពាក់ព័ន្ធនឹងតក្កកម្មតែមួយគត់ ឬតក្កកម្មមួយក្រុមដែលទាក់ទងគ្នា បង្កើតបានជាទស្សនៈរួមមួយនៃតក្កកម្មនោះ។¹⁸ សំណុំលិខិតស្នើសុំអាចធ្វើការកែតម្រូវបាន រហូតដល់ប្រកាស នីយបត្រតក្កកម្មនោះត្រូវបានផ្តល់ ប៉ុន្តែរាល់ការកែតម្រូវនោះមិនត្រូវអោយហួសពីខ្លឹមសារក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំ

¹⁷ ប្រកាសរួមស្តីពីកម្រៃសេវាសាធារណៈ ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥

¹⁸ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ២៣

ដំបូងឡើយ។¹⁹ ស្រដៀងគ្នានេះ សំណុំលិខិតស្នើសុំក៏អាចធ្វើការបំបែកជាពីរ ឬច្រើនផងដែរ។²⁰

សិទ្ធិទទួលបានពីប្រកាសនីយបត្រកកម្ម

សិទ្ធិចម្បងដែលទទួលបានមកពីប្រកាសនីយបត្រកកម្ម គឺជាសិទ្ធិក្នុងការពារបុគ្គលដទៃទៀតមិនអោយធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រកកម្មនោះ។²¹ ការធ្វើអាជីវកម្មផលិតផលដែលបានផ្តល់ជូននូវប្រកាសនីយបត្រកកម្មរួចហើយរួមមាន ការផលិត ការនាំចូល ការផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់ការលក់ ការលក់ ការស្តុកទុកដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬការប្រើប្រាស់។ សំរាប់ដំណើរការផលិតកម្ម ការធ្វើអាជីវកម្ម មានន័យថា ការប្រើប្រាស់ដំណើរការផលិតកម្មនោះ ឬការធ្វើអាជីវកម្មនូវផលិតផលដែលទទួលបានដោយផ្ទាល់ពីមធ្យោបាយនៃដំណើរការផលិតកម្មនោះ។²²

ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រកកម្មមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះបុគ្គលណាដែលរំលោភលើប្រកាសនីយបត្រកកម្មរបស់ខ្លួន ឬធ្វើសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលអាចនឹងបណ្តាលអោយកើតមានការរំលោភកើតឡើង។²³

ការកំណត់សិទ្ធិដែលទទួលបានពីប្រកាសនីយបត្រកកម្មមានដូចជា៖²⁴

- សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងសម្ភារៈ ដែលបានដាក់តាំងនៅលើទីផ្សារដោយម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម ឬដោយមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម
- សម្ភារៈនៅលើយានយន្តដែលចូលចតជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងដែនដីនៃប្រទេសកម្ពុជា ឬចូលចតដោយឧបទ្វីបហេតុ
- ប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងពិសោធន៍
- ការប្រើប្រាស់តក្កកម្ម ឬក៏ធ្វើការរៀបចំអោយមានប្រសិទ្ធិភាព និងហ្មត់ចត់នូវតក្កកម្មនោះក្នុងការប្រើប្រាស់ មុនកាលបរិច្ឆេទអាទិភាព

តាមបណ្តឹងរបស់ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម ឬ អ្នកទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ ក្នុងកាលៈទេសៈជាក់ស្តែងណាមួយ តុលាការមានសមត្ថកិច្ចអាចចេញសេចក្តីសម្រេចដើម្បីទប់ស្កាត់ការរំលោភ ឬការរំលោភដែលប្រុងនឹងកើតមានឡើង សម្រេចអោយសងការខូចខាត និងផ្តល់នូវដំណោះស្រាយផ្សេងៗដែលមានចែងក្នុង

---

¹⁹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ២៤
²⁰ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ២៥
²¹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ៤១
²² ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ៤២
²³ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ៤៣
²⁴ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រកកម្ម មាត្រា ៤៤

ច្បាប់ជាធរមាន។²⁵ លើសពីនេះទៅទៀត បុគ្គលណាមួយដែលរំលោភដោយចេតនា និងត្រូវផ្ដន្ទាទោស ពិន័យជាប្រាក់ពី ៥ ទៅ ២០ លានរៀល (ប្រហែល ១.២៥០ - ៥.០០០ ដុល្លារអាមេរិក) ឬត្រូវផ្ដន្ទាទោស ដាក់ពន្ធនាគារពី ១ ទៅ ៥ឆ្នាំ ឬត្រូវផ្ដន្ទាទោសទាំងពីរខាងលើ។²⁶ ក្នុងករណីមិនរាងចាលត្រូវផ្ដន្ទាទោស ទ្វេដង។²⁷

ការធ្វើអាជីវកម្មដោយរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា

សិទ្ធិទទួលបានពីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមិនពេញលេញនោះទេ សិទ្ធិនេះត្រូវមានការកម្រិតកំណត់ សំរាប់ការធ្វើអាជីវកម្មដោយរដ្ឋាភិបាល និងការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចសម្រេច អោយអង្គការរដ្ឋ ឬតតិយជនធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មបាន ទោះបីជាគ្មានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រ តក្កកម្មក៏ដោយ ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ជាពិសេសផ្នែកសន្តិសុខជាតិ អាហារូបត្ថម្ភ សុខាភិបាល ឬដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាតិសំខាន់ៗផ្សេងទៀត។²⁸ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រសិនបើតុលាការមាន សមត្ថកិច្ចវិនិច្ឆ័យថា ការប្រើប្រាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរបស់ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬអ្នកទទួលអាជ្ញា ប័ណ្ណមានលក្ខណៈប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះនឹងអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយ រដ្ឋាភិបាល ឬ តតិយជនវិញ។²⁹ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានសិទ្ធិទទួលបាននូវ សវនាការមួយ និងប្រាក់សំណងសមស្រប។³⁰

បន្ថែមលើរាជរដ្ឋាភិបាល និងតតិយជន ច្បាប់ក៏អនុញ្ញាតអោយមានការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាផងដែរ។ បុគ្គលណាមួយក៏អាចស្នើសុំទៅរដ្ឋមន្ត្រីសំរាប់អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ ក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះ បញ្ជីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬរយៈពេល៣ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដោយយក កាលបរិច្ឆេទណាមួយដែលផុតកំណត់ក្រោយគេ។ អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជានឹងត្រូវផ្តល់ជូន ប្រសិនបើអាចបង្ហាញថា ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែលបានផ្តល់ជូនមិនត្រូវបានធ្វើអាជីវកម្ម ឬបានធ្វើអាជីវកម្មមិនពេញលេញ នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។³¹ ក៏ប៉ុន្តែ ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អាចទប់ស្កាត់ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាបាន ប្រសិនអាចស្រាយបំភ្លឺកាលៈទេសៈជាក់ស្តែងណាមួយ។³² ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម នឹងត្រូវផ្តល់ជូននូវ

²⁵ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១២៦
²⁶ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៣៣
²⁷ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ១៣៣
²⁸ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៤៧
²⁹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៤៧
³⁰ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៤៧
³¹ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៥៦
³² ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៥៦

ប្រាក់សំណងលើអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល នឹងតតិយជន។³³

មោឃភាព

បុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធអាចស្នើសុំអោយទុកជាមោឃៈនូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន។³⁴ ការស្នើសុំមោឃភាពនឹងត្រូវបានផ្តល់ ប្រសិនបើអាចបង្ហាញថាប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះមិនត្រឹមត្រូវ មិនមានភាពថ្មី មិនមានជំហានរកឃើញថ្មី មិនអាចអនុវត្តបានក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ឬក៏ការធ្វើអាជីវកម្មនោះផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សីលធម៌ ឬត្រូវបានហាមឃាត់ដោយច្បាប់។³⁵ លើសពីនេះទៀត ហេតុផលសំរាប់មោឃភាពប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួមបញ្ចូលទាំងភាពមិនពេញលេញនៃសេចក្តីអធិប្បាយ ភាពមិនត្រឹមត្រូវអំពីសេចក្តីអះអាង ឬភាពមិនគ្រប់គ្រាន់នូវគំនូសបង្ហាញ។³⁶

---

³³ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៥៧
³⁴ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៦៥
³⁵ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៦៦
³⁶ ច្បាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មាត្រា ៦៦